

vi mene, at denne Tale beror paa Uendstab til de virkelige Forhold. Randers Havnevoensens Inddæmninger og Fjordens Befejling af Dampstibe neden for Randers har naturligvis været til Skade for Fiskeriet. Men Fiskernes Gerning, som tillige i flere Aar har været følelig hemmet ved de Forfølgelser, der i den sidste Snæs Aar have været satte i Gang imod dem, har intet med Fiskeriets Afstagen at gøre, hvis en saadan Afstagen virkelig finder Sted. For Laksenes Bedkommende er det mere end tvivlsomt, om de komme ind i Fjorden og Gudenaas i færre Antal end tidligere. Erfaringen viser nemlig, at det er ganske andre Grunde end Fiskeriet, der bevirker, at Laksen i enkelte Aar, ja i en hel Aarrække, kun sparsomt kommer op fra Havet. Naar Kommissionen af 1896 i sin Betænkning angiver Fangsten af Laks saaledes: fra 1981 til 1886 fangedes 795 Laks, i de næste 5 Aar 427 og i de næste 5 Aar 371 Laks, da ses det at være en jævn Afstagen paa Mængden af fangne Laks. Men vil man deraf slutte, at denne Afstagen er bevirket af det Fiskeri, der er drevet uden for Fiskegaardene, da svøber man i en Wildfarelse. Vi skulle til Sammenligning berøre, at Borgmester Meckelmann i sin førnævnte Bog om Fiskeriet i Randers Fjord, Side 14, angiver Antallet af fangne Laks saaledes: I 1820 fangedes 1,104 Laks, i 1821 fangedes 895 Laks, i 1822 fangedes 597 Laks, i 1828 kun 22 Laks, i Aaret 1830 kun 11 Laks og i Aaret 1831 kun 18 Laks. For de øvrige Laksesgaardes Bedkommende var Forholdet det samme. Vi tro, at Forholdet er nu som for 66 Aar siden, da Meckelmann skrev sin Bog, at Fangsten er periodisk og forskellig til de forskellige Tider.

Sagen er nemlig den, at Fjordens Rigdom paa Laks ikke har noget med Fredningsbestemmelserne at gøre, men er afhængig af Havstrømningerne og Vindstyrken samt Vindretninger. Der haves Aarhundreders Erfaring for, at naar stærke Vestenvinde drive Fjordens Vand ud i Havet, i den Tid Laksen trækker forbi, saa kommer Laksen i stor Mængde ind i Fjorden, hvorimod den kun i ringe Mængde kommer ind, naar Østenvind hindrer stærke Vandstrømninger fra Fjorden til Havet, ligesom det ogsaa forholder sig som Meckelmann siger i sin Bog, at en let Frost bevirker, at Ispartikler eller Kravl, som det kaldes, fra Grunden stiger op og hemmer Strømmens Fart, hvorved ogsaa Laksens Dpgang hemmes.

I det hele taget har en Fredningstid formentlig ingen Betydning for Laksenes Bedkommende i Modsatning til, hvad der er Tilfældet med andre Fiskearter. Det er nemlig antaget af alle, som har med Fiskeri at gøre, at i hvert Fald Vinterlaksen slet ikke yngler i Randers Fjord eller Gudenaas. Var dette Tilfældet, maatte der jævnlig fanges Laks med legemoden Nogn; men dette er ikke Tilfældet. Der maatte ligeledes i Randers Fjord og Gudenaas findes ikke fuldt udvoksede Laks, men heller ikke dette er Tilfældet. Laksekommissionen af 1884 betvivler, at Laksen yngler i Randers Fjord, og i denne Kommission havde dog særlig sagkyndige Sæde. Kommissionen af 1896 mener ogsaa det er tvivlsomt, om Vinterlaksen yngler i Randers Fjord. Vi skal i denne Forbindelse bemærke, at en ikke ringe Del af de Laks, der fanges i omhandlede Fiskevand, er mer eller mindre skambidte, Fiskerne antager af Sælhundene. Man har fra gammel Tid af antaget, at Laksen gif ind i Fjorden og op i Gudenaas for at rense sig for de saakaldte Lakselus, den er befængt med. Dette lader vi staa ved sit Værd; men det tør vi dog paastaa, at en stor Del af den Laks, der gaar ind i Fjorden ved Vintertide, har lidt saadan Overlast, at det ikke kan antages, den kan yngle i Fjorden eller andet Sted, men vil gaa til Grunde uden at komme til Nytte, hvis den ikke fanges.

En Fredningsbestemmelse som den i det forelagte Lovudkast, § 3, vil være aldeles urimelig. En Fredningstid af 2 Maanedes, November og December, vil være tilstrækkelig for Orred og Forel, og i Henshold til det foransførte mere end tilstrækkelig for Laksen. Fredes Laksen i de i Littr. a nævnte Bandede til 1ste Februar, vil den mest indbringende Fangstid være forbi, og vil man frede den i de i Littr. b nævnte Bandede indtil i April, da vil dette være ensbetydende med Forbud mod Laksfangst i dette Fiskevand. Vi forstaa overhovedet ikke, hvorfor Fredningsbestemmelserne skal være anderledes i Randers Fjord end i de øvrige Fjorde. I de som Littr. c betegne Bandede Vandløb kan formentlig Fredningsbestemmelserne i Lov af 26de Marts 1898 træde i Kraft.

Med Hensyn til de i § 2 foreslaede Bestemmelser om Tegn for Fiskerne, maa Fiskerne sikres mod Vilkårlighed, navnlig over for Bestemmelserne om, at Landbrugsministeren skal bestemme angaaende Benyttelsen af Medhjælp for dem, hvem disse Tegne tildeles. Man er af den Formening, at de i samme Paragraffers sidste Stykke omhandlede Strækninger, „i hvilke der efter særlig Udkomst haves Eneret til Fiskeri“, maa være underkastede samme Lovbestemmelser som det øvrige Areal.